

Alice in Wonderland

Beste leerling,

*Binnenkort ga je met de klas naar Alice in Wonderland, een KIDconcert van deFilharmonie!
Maar wat weet je eigenlijk over een orkest? Welke instrumenten zitten er in een orkest?
En waarover gaat het verhaal van Alice in Wonderland?*

Het antwoord op al deze vragen vind je in deze map!

In het eerste deel van de map kom je meer te weten over de verschillende orkestinstrumenten. In het tweede deel maak je kennis met de verschillende figuren uit het verhaal van Alice in Wonderland, luister je naar de muziekfragmenten die bij deze figuren horen en leer je alles over tijd en muziek.

En zo ben je helemaal klaar om van het concert te genieten!

Veel plezier!

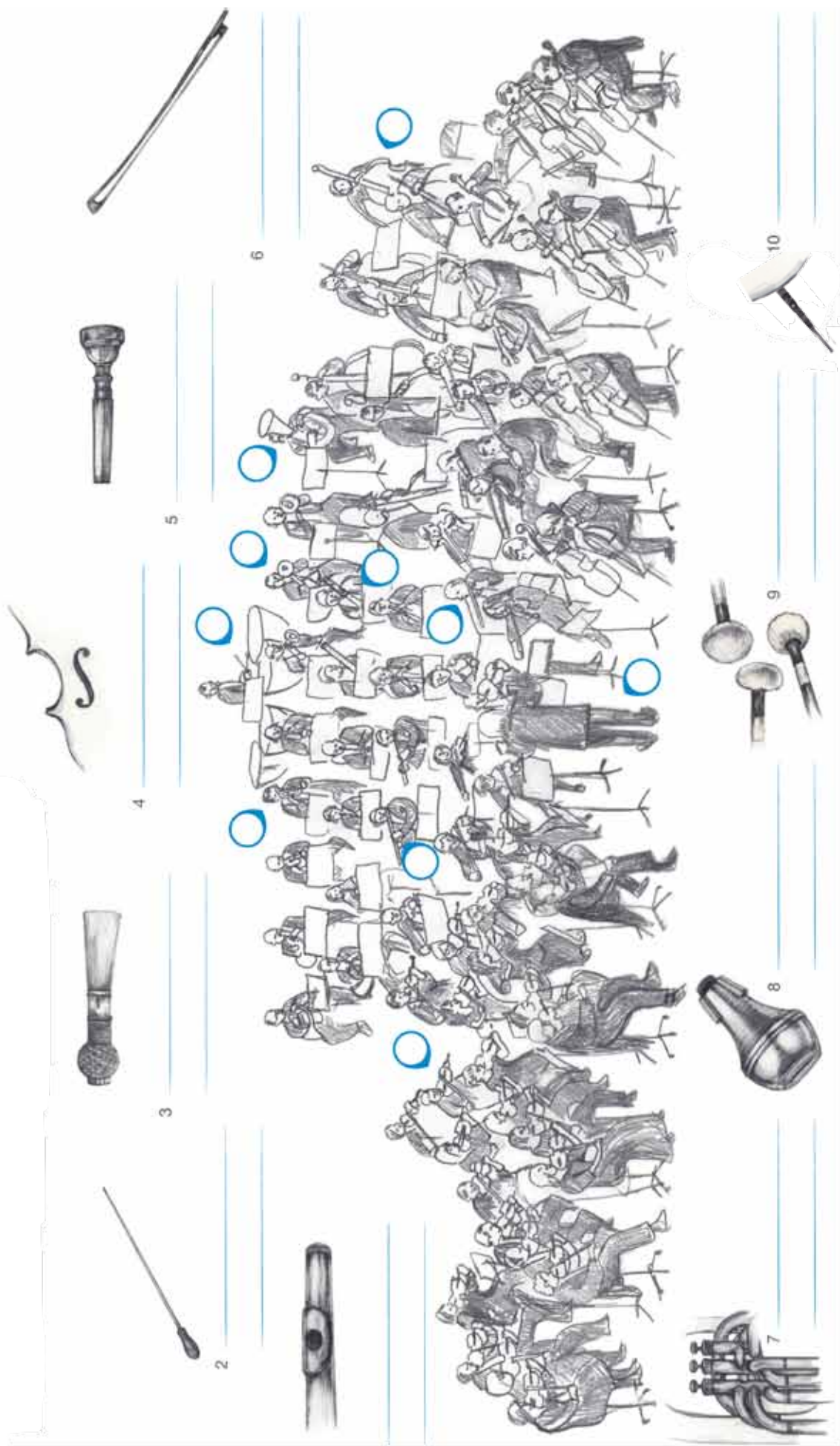
deFilharmonie

deFilharmonie
ROYAL FLEMISH PHILHARMONIC

Het orkest

1. Plaats de naam van elk onderdeel bij de juiste tekening.
2. Elk onderdeel heeft een cijfer. Plaats dat cijfer op de juiste plaats in het orkest.

strijkstok van een altviool | mondstuk van een trompet | stokken van een pauk | ventielen van een tuba | pin van een contrabas | dirigeerstokje | F-gat van een viool
 dubbeltrommel van een fagot | mondstuk van een dwarsfluit | demper van een koperen blaasinstrument

Muziek beluisteren

Alice in Wonderland is een kinderboek uit 1865 van Lewis Carroll waarin het hoofdpersonage Alice na een lange val door een konijnenhol in een bizarre wereld, Wonderland, terecht komt. Op haar tocht door Wonderland komt ze allerlei merkwaardige figuren tegen waarmee ze onlogische gesprekken voert. In het vervolg van de map lees je een aantal fragmenten!

Opdracht 1: Het verhaal begint...

Alice ziet een Wit Konijn voorbijrennen

Alice had er genoeg van niets te doen te hebben. Ze zat naast haar zus op de oever. Ze had een paar keer een blik geworpen in het boek dat haar zus zat te lezen, maar er stonden geen plaatjes of gesprekken in, “en wat heb je aan een boek,” dacht Alice, “zonder plaatjes of gesprekken?”

Dus probeerde ze net te bedenken (voor zover dat ging, want het warme weer maakte haar erg slaperig en loom) of het vlechten van een krans madeliefjes wel zo leuk was dat je ervoor opstond en de madeliefjes plukte, toen er ineens een Wit Konijn met roze ogen vlak langs haar holde. Nu was dat niet zo heel bijzonder, en Alice vond het ook niet zo heel merkwaardig dat ze het Konijn bij zichzelf hoorde zeggen: “O jee, o jee, ik kom vast te laat!” (toen ze er later over nadacht, viel haar in dat ze het eigenlijk vreemd had moeten vinden, maar op het moment zelf leek het allemaal heel gewoon). Maar toen het Konijn waarachtig een horloge uit zijn vestzakje haalde, erop keek en toen snel doorliep, sprong Alice overeind. De gedachte schoot namelijk door haar heen dat ze nooit eerder een konijn had gezien met een vestzakje, laat staan met een horloge dat hij daaruit kon halen.

Brandend van nieuwsgierigheid rende ze hem door het veld achterna en zag nog net hoe hij verdween in een groot konijnenhol onder de heg.

Passen de onderlijnde woorden bij Alice of bij het Wit Konijn?

Zet ze op de juiste plaats in onderstaande tabel.

Alice	Wit Konijn

Welk van de luisterfragmenten hoort bij Alice en welk bij het Wit Konijn?

Luisterfragment:

.....

Luisterfragment:

.....

Opdracht 2: 3 verwarrende gesprekken

1. Een gek gesprek met de Grijnzende Kat

De Kat grijnsde alleen maar toen hij Alice zag. “Die ziet er best aardig uit,” vond ze. “Maar hij heeft wel flinke nagels en een hele rij tanden.” Ze kon hem dus maar beter met respect benaderen. “Poes,” begon ze een beetje verlegen, omdat ze helemaal niet wist of hij zo aangesproken wilde worden. Maar de Kat begon alleen nog breder te grijnzen. “Zo zo, dat vindt ie precies wel leuk,” dacht Alice, en ze ging voort: “Kun jij me misschien vertellen welke kant ik uit moet?” “Dat hangt natuurlijk heel erg af van waar je heen wil,” zei de Kat. “Dat maakt me niet echt uit,” zei Alice. “Dan doet het er niet toe welke kant je uit gaat,” zei de Kat. “Als ik maar ergens uitkom,” voegde Alice er bij wijze van uitleg aan toe. “O, maar dat zal wel zo zijn,” zei de Kat. “Als je maar lang genoeg doorloopt.” Daar kon ze geen speld tussen krijgen en dus probeerde ze het met een andere vraag. “Wie woont hier eigenlijk allemaal?” “Die kant uit,” zei de Kat, en hij wees met zijn rechterpoot, “woont een Hoedenmaker. En daar,” wees hij met zijn andere poot, “woont een Maartse Haas. Maakt niet uit bij wie je op bezoek gaat, want ze zijn allebei zo gek als een achterdeur.” “Maar ik heb geen zin om bij een gek op bezoek te gaan,” merkte Alice op. “O, maar daar ontsnap je toch niet aan,” zei de Kat. “We zijn hier allemaal gek. Ik ben gek, jij bent gek.” “Waarom denk je dat ik gek ben?” vroeg Alice. “Dat moet wel,” zei de Kat. “Anders was je hier niet gekomen.” Alice vond dat helemaal geen bewijs, maar ze ging er verder niet op in. “En hoe weet je dan dat jij gek bent?” “Om te beginnen,” zei de Kat, “is een hond niet gek. Akkoord?” “Dat zal dan wel,” zei Alice. “Vooruit dan,” vervolgde de Kat. “Je weet dat een hond gromt als hij boos is, en kwispelt als hij blij is. Maar ik grom als ik blij ben en kwispel als ik boos ben. Dus moet ik wel gek zijn.” “Maar dat is spinnen, niet grommen,” zei Alice. “Noem het zoals je wilt” zei de Kat.

Duid in bovenstaand gesprek de spreekwoorden en gezegden aan.

Hoe zou je de Kat typeren?

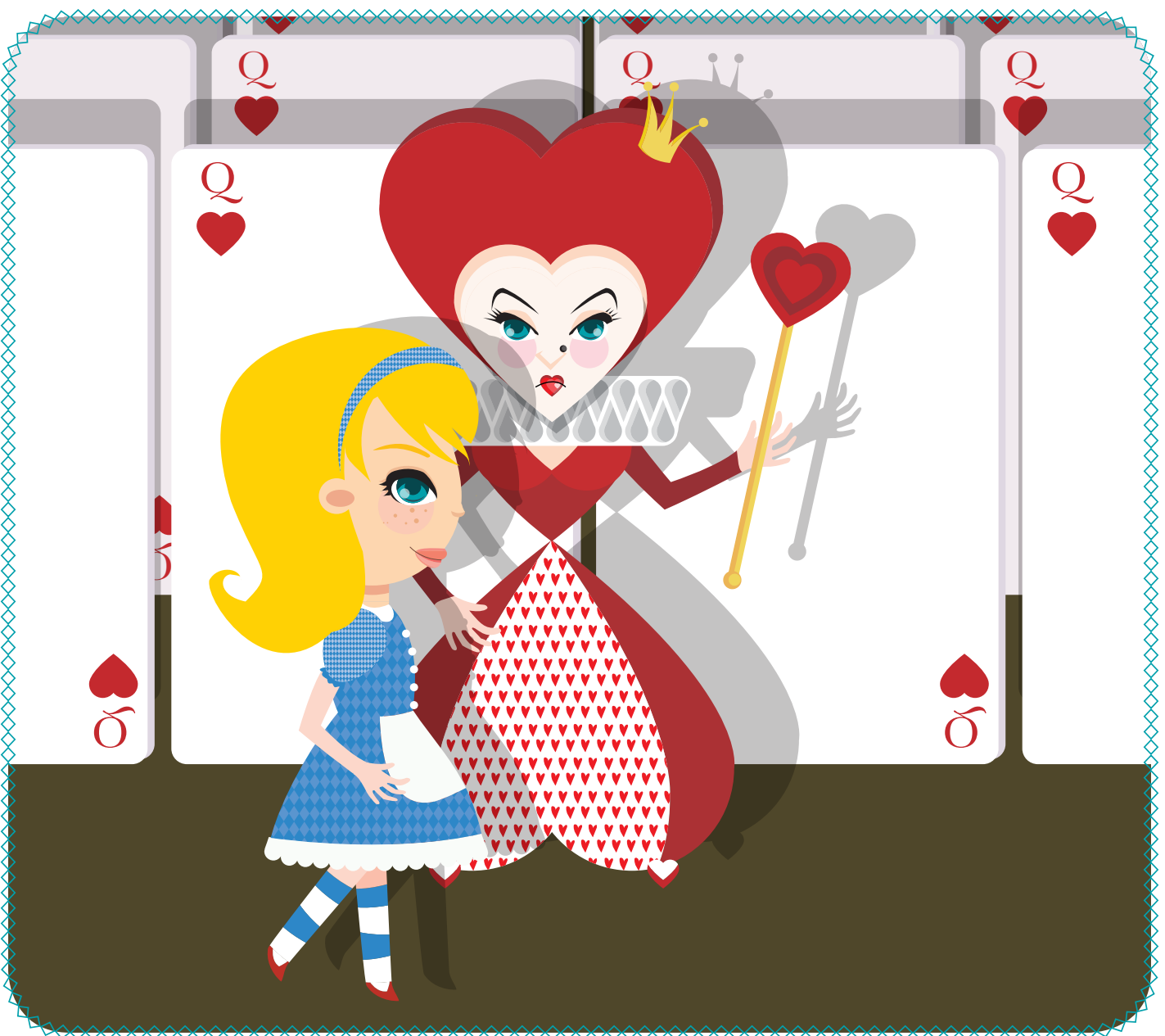
2. Alice maakt kennis met de Hartenkoningin

Toen de stoet ter hoogte van Alice kwam, hielden ze allemaal stil om Alice van top tot teen te bekijken. De Koningin zei streng: "Wie is dit?" vroeg ze aan de Hartenboer, die alleen maar een buiging maakte en glimlachte. "Idioot!" zei de Koningin en ze schudde ongeduldig haar hoofd. Toen richtte ze zich tot Alice en ging voort: "Hoe heet je, kind?" "Mijn naam is Alice, met Uwer Majesteits permissie," zei Alice heel beleefd. Maar bij zichzelf voegde ze eraan toe: "Ach, het zijn toch maar een stelletje kaarten, daar hoeft ik niet bang voor te zijn." "En wie zijn dit?" vroeg de Koningin, terwijl ze wees naar de drie tuinmannen die rond de stamroos lagen. Omdat ze op hun buik lagen, en ze dus hetzelfde patroon op hun rug hadden als al de rest, kon de Koningin niet zien of ze tuinmannen, soldaten, hovelingen, of misschien wel drie van haar eigen kinderen waren.

"Hoe moet ik dat nu weten?" zei Alice, die versteld stond van haar eigen moed. "Dat zijn mijn zaken niet." De Koningin liep rood aan van woede, staarde haar woest aan en schreeuwde: "Haar kop eraf! Haar ..." "Hou daar toch mee op!" riep Alice luid en vastberaden, en de Koningin zweeg. De Koning legde zijn hand op haar arm en zei voorzichtig: "Kom kom, lieve. Het is nog maar een kind!" De Koningin rukte boos haar arm los en sprak tot de Hartenboer: "Draai ze om!" De Hartenboer deed wat ze vroeg, heel voorzichtig met één voet. "Sta op!" beval de Koningin met schelle stem, en de drie tuinmannen sprongen meteen overeind en begonnen buigingen te maken voor de Koning, de Koningin, de Koningskinderen, en de rest van het gezelschap. "Genoeg!" schreeuwde de Koningin. "Ik word daar nog duizelig van."

Onderlijn de woorden die de Hartenkoningin het best typeren.

Hoe zou je de Hartenkoningin omschrijven?

3. Advies van een Waterpijprokende Rups

De Rups en Alice keken elkaar een poosje zwiwend aan. Ten slotte nam de Rups de waterpijp uit zijn mond en sprak haar aan met een lusteloos en slaperig stemmetje. “Wie ben jij?” vroeg de Rups. Dat was geen al te beste start voor een gesprek. Een beetje verlegen antwoordde Alice: “Ik... Ik weet het eigenlijk niet zo goed, meneer, op dit moment. Ik weet wel wie ik was toen ik vanmorgen opstond, maar daarna ben ik volgens mij wel een paar keer veranderd.” “Wat bedoel je daarmee?” vroeg de Rups streng. “Verklaar je nader!” “Ik ben bang dat ik dat niet kan, meneer,” zei Alice. “Omdat ik niet mezelf ben, ziet u.” “Ik zie niks,” zei de Rups. “Duidelijker kan ik het echt niet zeggen,” zei Alice heel beleefd. “Want eigenlijk begrijp

ik er zelf helemaal niks van. En het is ook zo verwarrend om iedere keer weer een andere omvang te hebben.” “Welnee,” zei de Rups. “Misschien heeft u dat zelf nog niet meegemaakt,” zei Alice, “maar als u eenmaal in een pop bent veranderd – en dat staat nog te gebeuren – en daarna in een vlinder, denkt u dan niet dat u zich een beetje vreemd gaat voelen?” “Helemaal niet,” zei de Rups. “Goed, misschien ziet u dat helemaal anders,” antwoordde Alice. “Ik zou me in elk geval wel heel vreemd voelen.” “Jij!” sprak de Rups smalend. “Wie ben jij wel?” En daarmee waren ze weer terug bij het begin van hun gesprek.

Onderlijn de woorden die de Waterpijprokende Rups het best typeren.

Hoe zou je de Waterpijprokende Rups omschrijven?

Hoe zou je dit gesprek omschrijven? Waarover gaat het eigenlijk?

Welke muziekfragmenten passen bij deze 3 personages?

<i>Brijnzende Kat</i>	<i>Hartenkoningin</i>	<i>Waterpijprokende Rups</i>
-----------------------	-----------------------	------------------------------

Opdracht 3: Wat hebben tijd, taarten en muziek gemeen?

Een maf theekransje bij de Hoedenmaker en de Maartse Haas

De Hoedenmaker zei: "Wat is de overeenkomst tussen een raaf en een schrijftafel?" "Hoho, raadseltjes, dat wordt leuk," dacht Alice. "Ik geloof dat ik het wel weet," zei ze hardop. "Bedoel je dat je denkt dat je het antwoord weet?" zei de Maartse Haas. "Precies," zei Alice. "Zeg dan meteen wat je bedoelt," ging de Maartse Haas voort. "Dat doe ik toch," antwoordde Alice haastig. "Tenminste ... ik bedoel wat ik zeg. Dat is toch hetzelfde?" "Dat is helemaal niet hetzelfde!" zei de Hoedenmaker. "Dan kan je net zo goed zeggen dat 'Ik zie wat ik eet' hetzelfde is als 'Ik eet wat ik zie!'" "En dan kun je ook zeggen," voegde de Maartse Haas eraan toe, "dat 'Ik lust wat ik krijg' op hetzelfde neerkomt als 'Ik krijg wat ik lust!'"

Heb je het raadsel al opgelost?" vroeg de Hoedenmaker aan Alice. "Nee, ik geef het op," antwoordde Alice. "Wat is het antwoord?" "Geen flauw idee," zei de Hoedenmaker. "En ik ook niet," zei de Maartse Haas. Alice zuchtte vermoeid en vroeg: "Weten jullie nu echt niets beters dan jullie tijd te verdoen met raadsels opgeven waarop geen antwoord bestaat?" "Als jij de Tijd even goed zou kennen als ik," zei de Hoedenmaker, "dan zou je zo geen mond opzetten!" "Nu ben ik niet mee," zei Alice. "Natuurlijk niet!" zei de Hoedenmaker en hij schudde minachtend zijn hoofd. "Ik durf zelfs

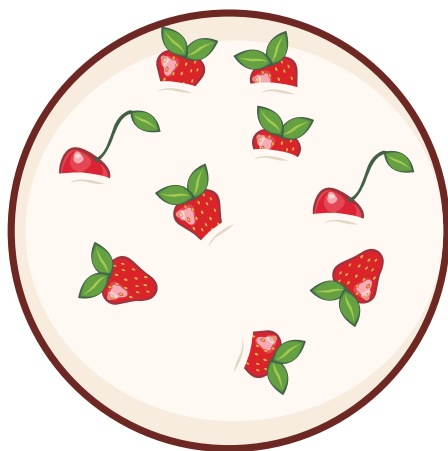
te wedden dat jij de Tijd nog nooit zelf gesproken hebt!" "Misschien niet," antwoordde Alice voorzichtig. "Maar ik weet wel hoe ik de tijd moet verschalken wanneer ik muzieklus heb." "O, maar dat verklaart alles," zei de Hoedenmaker. "De Tijd wordt niet graag verschalkt, zie je. Maar als je hem te vriend houdt, dan doet hij wat je maar wil met de klok. Stel bijvoorbeeld dat het negen uur 's morgens is, tijd om met de les te beginnen. Dan hoeft je de Tijd maar een seintje te geven en hups... de wijzers gaan aan het draaien. En voor je het weet is het middag, en is het tijd voor de lunch!"

"Doe jij dat dan ook zo?" vroeg Alice. De Hoedenmaker schudde treurig zijn hoofd. "Bij het hele sjieke concert van de Hartenkoningin moest ik zingen. Ik was nog maar net klaar met mijn eerste strofe, toen de Koningin opsprong en riep: 'Hij zingt uit de maat! Zijn kop eraf! Hij vergooit de tijd!' en sindsdien," ging de Hoedenmaker triest verder, "doet de Tijd nooit meer wat ik vraag! En blijft het altijd vier uur." Nu begon het bij Alice te dagen. "Staan er hier daarom zoveel theespullen op tafel?" vroeg ze. "Inderdaad", zuchtte de Hoedenmaker. "Het is altijd theetijd en we hebben zelfs geen minuut om even een afwasje tussendoor te doen."

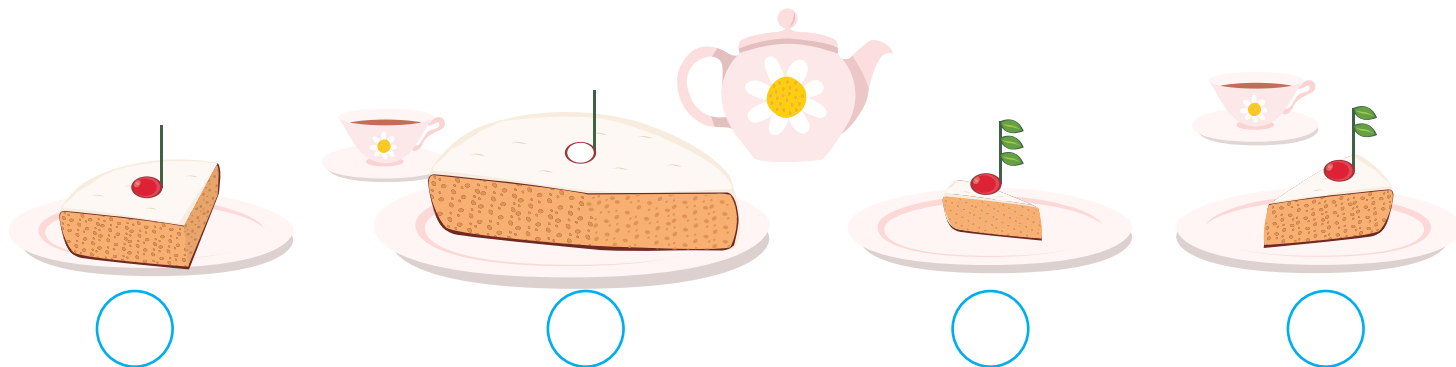

We beluisteren nu *Variatie X - Dorabella* uit de *Enigmavariaties*. Een muziekfragment dat perfect past bij dit maffe theepartijtje. Zoals uit bovenstaand gesprek is gebleken, is tijd iets bizars. Hoewel de tijd voortdurend verder tikt, hebben wij toch het gevoel dat die sneller voorbijgaat wanneer we iets leuk doen en langer lijkt te duren wanneer we met iets vervelends bezig zijn. In muziek is dat niet anders. Hoewel dit luisterfragment een constant tempo heeft, is er melodietje dat snel en vrolijk klinkt en een melodietje dat langzaam en triest klinkt. We leggen het uit, hoe kan het anders, bij een theepartijtje, met taart!

Verdeel onderstaande taart in breukdelen (1/2 | 1/4 | 1/16 | 1/32).

Van wie zal het stukje taart het snelste op zijn? Rangschik van 1 (het snelste) tot 4 (het traagste).

Omcirkel de halve noten in het rood, de vierde noten in het blauw, de zestiende noten in het groen en de tweeëndertigste noten in het geel.

Beluister het muziekfragment nog een keer en probeer onderstaande partituur te volgen.

De bovenste melodielijn gaat langzaam. De onderste gaat snel.

Omcirkel de halve noten in het rood, de vierde noten in het blauw, de zestiende noten in het groen en de tweeëndertigste noten in het geel.

Zo, nu kan je al een beetje noten lezen en weet je hoe tijd en muziek zich tot elkaar verhouden.